

El moment econòmic de les Illes Balears

maig 2016

COMPARATIVA COMUNITATS AUTÒNOMES MÉS TURÍSTIQUES

	Període	Illes Balears	Canàries	Catalunya	Comunitat Valenciana	Andalusia
Inflació	Abril	-0,9%	-1,0%	-0,8%	-1,3%	-1,0%
Taxa d'atur registrat	Abril	11,7%	25,2%	13,5%	21,3%	25,3%
Variació interanual afiliació mitjana SS	Abril	5,2%	3,8%	3,6%	3,6%	1,2%
Variació interanual atur registrat	Abril	-12,5%	-4,7%	-12,1%	-8,8%	-4,8%

Fonts: INE, TGSS, MEYSS i elaboració pròpia

Taxa d'atur = Aturats / (Afiliats + Aturats)

Les Illes Balears presenten una situació comparativament més favorable respecte a les comunitats autònomes més turístiques. El mercat laboral incrementa el nombre d'afiliats amb més força que a la resta del territori espanyol i redueix la desocupació i la taxa d'atur amb més intensitat. Malgrat que la inflació es manté en negatiu, a l'arxipèlag es dona una de les caigudes més suaus. A més, el dinamisme empresarial és una mostra de la millora del ritme econòmic i el mercat immobiliari es revitalitza a totes les illes.

El Fons Monetari Internacional estima que l'economia **mundial** creixerà a un ritme inferior al que s'havia previst i per al 2016 considera que hi haurà un increment del 3,2%. La justificació rau en una demanda d'inversió baixa, en un creixement del comerç internacional lent i en els preus baixos de les matèries primeres. Als **Estats Units**, la previsió de creixement per al 2016 roman per sota dels dos punts percentuals. Per al **Japó**, la fortalesa del ien resta competitivitat a l'economia nipona i deixa la previsió de creixement per enguany en el 0,5%, igual que el 2015. Per a la **Xina**, la previsió cau gairebé mig punt respecte a la taxa d'un any enrere i queda en el 6,5%. A la cimera de Doha, on es reuniren setze dels estats productors de petroli més importants, no s'ha aconseguit assolir un acord per ajustar la producció i ha provocat que el preu del barril Brent caigui fins

als 45,82 \$/barril.

Segons la Comissió Europea, el 2016 l'economia creixerà de forma modesta a la **Unió Europea** (1,8%) i a la zona euro (1,6%), en consonància amb els seus socis comercials. Com a conseqüència, s'espera que l'any que ve el consum es freni, si bé hauria de venir compensat en part per l'augment de l'ocupació i per una acceleració en el creixement dels salaris. En el primer trimestre del 2016 la taxa de variació del PIB de la Unió Europea és de l'1,7% i el de la zona euro una dècima menys. Les previsions per a Alemanya són d'un creixement lent, de l'1,6%, tant per al 2016 com per al 2017, i el Regne Unit creix en el primer trimestre del 2016 un 2,1%.

La Comissió Europea retalla la darrera previsió

El moment econòmic de les Illes Balears

de creixement per a **Espanya** i estima que el PIB pujarà el 2,6% el 2016 i el 2,5% el 2017. En el primer trimestre, segons l'estimació avançada, el PIB espanyol creix un 3,4% interanual. El dèficit comercial al febrer de 2016 és de 4.147 milions d'euros, el nivell més baix des de 1999, per la recuperació de les vendes a la Unió Europea i la caiguda de les importacions. Espanya és un dels països amb menys ingressos públics i el 2015 la recaptació assolí el 38,2% del PIB, lluny de la mitjana de la zona euro (46,6%). Pel que fa a la despesa pública, se situa en un 43,3% del PIB, cinc punts per sota de la mitjana europea, la qual cosa deixa el dèficit públic del 2015 en el 5,1%.

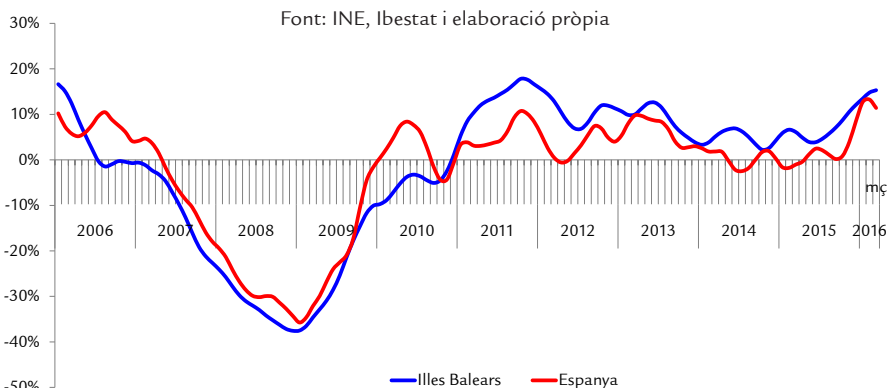
Tal com es pot veure en el gràfic 1, la constitució de societats mercantils a les **Illes Balears** augmenta un 10,5% al primer trimestre respecte al mateix període del 2015 i marca una tendència a l'alça que es consolida el 2016. Aquest fet reflecteix la millora de la confiança empresarial i del ritme d'activitat econòmica.

El **mercat de treball** de les Illes Balears assoleix les 441.506 persones d'alta a la Seguretat Social durant el mes d'abril, un 5,2% per sobre de la xifra d'ara fa un any. Balears es consolida com la comunitat autònoma més dinàmica, amb un ritme de creixement que duplica la mitjana estatal (2,7%). A més, el nombre d'hores treballades pels assalariats ha crescut

un 10,5% en el primer trimestre del 2016, fet que apunta a la generació neta d'ocupació. D'altra banda, es dona una nova caiguda interanual de l'atur registrat (-12,5%), el qual se situa en 58.441 persones. L'atur cau de manera més accentuada a Eivissa (-13,5%), seguida de Menorca (-13,0%), Mallorca (-12,3%) i Formentera (-1,9%). En el conjunt de l'Estat l'atur es redueix un 7,4% en relació amb l'abril del 2015. A més, es registren 46.760 nous contractes a les Balears, 4.673 més que ara fa un any (11,1%). Ara bé, s'incrementa la rotació laboral i, en el període de gener a abril del 2016, se situa en 1,39 contractes temporals per persona contractada. En relació amb un any enrere, puguen més els contractes indefinits (17,7%) que els de caire temporal (10,0%).

La producció **industrial** de les Illes Balears repren l'evolució a la baixa i la taxa de variació interanual del març se situa en el -3,2% i totes les destinacions econòmiques de la producció, exceptuant l'energia (4,8%), registren caigudes. A Espanya, la taxa interanual d'aquest mes retrocedeix un 1,7%. Els preus industrials a les Illes encadenen, per primer cop en tota la sèrie cronològica disponible, tres mesos consecutius de fortes caigudes. Al març registren una taxa de variació interanual d'un -10,8% a causa fonamentalment de la baixada dels preus del sector de l'energia (-20,4%). En el conjunt de l'Estat, si bé la davallada no és tan

GRÀFIC 1. EVOLUCIÓ DE LA TENDÈNCIA-CICLE DEL DINAMISME EMPRESARIAL

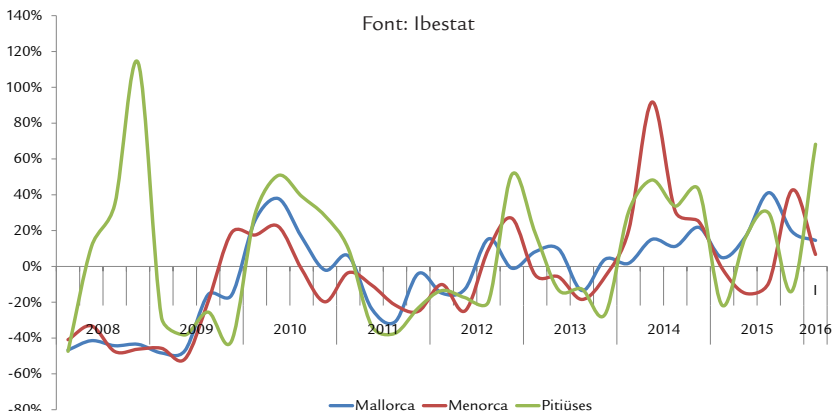
intensa (-5,4%), es registra una de les taxes més baixes dels darrers anys. La facturació de la indústria de les Illes es recupera i l'índex de la xifra de negoci del mes de febrer registra una taxa interanual del 9,3% (2,6% a Espanya). D'altra banda, les perspectives a curt termini també mostren signes positius i l'entrada de comandes de la indústria a les Illes durant el mes de febrer augmenta un 8,3% interanual. Considerant les dades acumulades dels dos primers mesos, la facturació de les exportacions (91,9 milions d'euros) baixa un 22,6% interanual, mentre que les compres a l'estranger (174,1 milions) registren una variació del -16,1%. Al mes de març, la demanda d'energia elèctrica en el conjunt de l'arxipèlag puja un 2,4% en termes interanuals. El consum s'incrementa a totes les Illes, excepte a Menorca, on s'observa una reducció d'un 0,5%. El sector de la indústria i l'energia a les Illes Balears al mes d'abril tenia de mitjana 27.042 treballadors en alta laboral a la Seguretat Social, un increment d'un 3,4% interanual, el qual és més intens en el cas dels afiliats al règim general (3,9%) que en el dels autònoms (1,3%).

La **construcció** inicia el 2016 generant llocs de feina. Aquest fet es reflecteix en l'augment de l'afiliació a la Seguretat Social del mes de març (5,3%), que arriba a les 46.912 altes. Els asalariats continuen representant més dels dos terços del total i, com succeeix a la indústria,

s'incrementen amb més força (5,9%) que els autònoms (3,8%). El nombre de contractes de treball signats al març en el sector del totxo és de 4.814, per la qual cosa continua la bona tendència després de dos mesos en màxims mensuals del 2008 ençà. El nombre d'aturats també és el més baix des del 2009 i el març, en termes interanuals, es redueix un 13,1%. Segons les dades que ha publicat el Ministeri de Foment, les obres públiques licitades al mes de febrer sumen 4,9 milions d'euros, un 61% menys que un any enrere. Les obres públiques d'edificació disminueixen un 9,1%, mentre que les d'enginyeria civil cauen gairebé tres quartes parts. Tal com mostra el gràfic 2, el mercat immobiliari es revifa a totes les Illes i les compravendes d'habitatge augmenten el 2016, especialment a les Pitiüses (un 68,1% interanual en el primer trimestre).

Al febrer, els dos indicadors d'activitat del sector de **serveis** (IASS) continuen a l'alça. La facturació de les empreses registra una taxa de variació interanual del 9,7%, un increment per sobre de la taxa del conjunt de l'Estat (5,8%). El volum de negoci creix significativament en totes les activitats del sector, i destaca en les administratives i els serveis auxiliars (26,6%), en el comerç (9,1%) i en el transport i l'emmagatzematge (7,2%). L'índex d'ocupació també registra pujades a totes les comunitats autònomes i la variació de l'índex del febrer queda

GRÀFIC 2. VARIACIÓ INTERANUAL DE LES COMPRAVENDES TRIMESTRALS SOBRE HABITATGES

El moment econòmic de les Illes Balears

en el 2,8% a les Illes (2,5% a Espanya). L'activitat que registra l'augment més rellevant a l'arxipèlag és la informació i les comunicacions (6,2%).

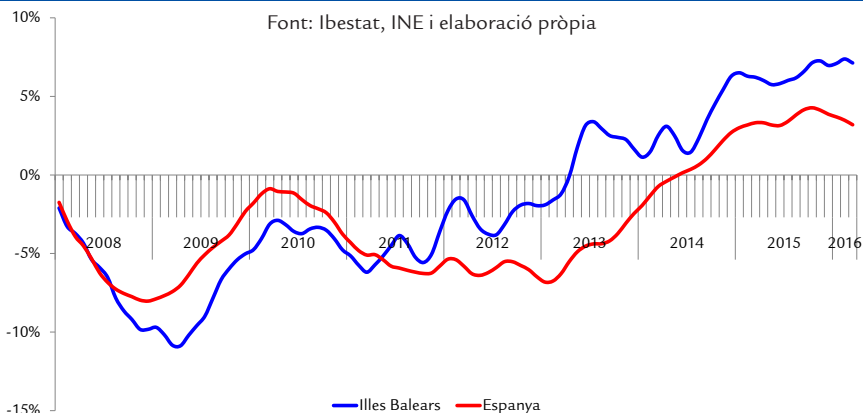
Durant el mes de març, les vendes de les empreses de **comerç** al detall a les Illes Balears continuen a l'alça, tal com es pot veure en el gràfic 3. L'índex registra una taxa de variació interanual d'un 8,2%, el més alt de totes les comunitats autònomes, les quals romanen en positiu i la taxa del conjunt de l'Estat se situa en el 4,3%. Quant a l'ocupació, a les Illes la taxa de variació interanual de l'índex del sector puja fins al 3,7% i en el conjunt de l'Estat la taxa de variació es manté pràcticament al mateix nivell dels darrers mesos (1,7%).

En el sector **turístic** els resultats del mes de març reflecteixen l'efecte estacional de la Setmana Santa, que el 2015 fou al mes d'abril. Les pernoctacions en establiments hotelers del març de 2016 a les Illes Balears creixen amb força (34,9%), tant pel que fa al mercat estranger com al nacional. Els alemanys pernocten un 29,1% més i els britànics doblen el nombre de nits respecte al mateix mes del 2015. Els viatgers allotjats augmenten un 40,8% interanual, tant pel bon comportament del mercat estranger com pel del mercat espanyol. Les Illes Balears se situen en el segon lloc en grau d'ocupació per places durant el mes de març

amb un 59,8%. L'índex de preus hotelers a les Illes Balears es manté estable mentre que la mitjana espanyola repunta (4,6%). Els ingressos per habitació disponible també repunten a un ritme interanual d'un 21,8%, i acumulen dos anys amb només dos mesos en negatiu. En espera de conèixer els resultats del mes d'abril (que permetran calcular de manera bimensual els ingressos acumulats i així eliminar l'efecte estacional de la Setmana Santa), l'ocupació de març en apartaments turístics a les Balears mostra resultats molt positius tant en el nombre de pernoctacions (+105,3%) com en el nombre de viatgers (+192,9%). La despesa turística dels estrangers a l'arxipèlag al mes de març va ser un 38,9% superior a la del mateix mes de l'any passat.

Al mes de març, el sector del **transport** presenta un increment del 23,7% de passatgers als aeroports de les Illes Balears en comparació del mateix mes de l'any anterior. Aquest increment s'explica pel bon comportament dels tres principals mercats emissors: passatge nacional, alemany i, sobretot, el britànic (83,1%). Totes les Illes tenen un increment de passatgers al mes de març, però cal recordar que la Setmana Santa introdueix una distorsió estacional en els resultats. Segons l'Autoritat Portuària de les Illes Balears, en els mesos de gener i febrer, el trànsit de passatgers en creuers disminueix un 22,6% en relació amb el mateix període de

GRÀFIC 3. VARIACIÓ INTERANUAL DE LA TENDÈNCIA-CICLE DE LA XIFRA DE NEGOCIS DE L'ICM

QUADRE COMPARATIU D'INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya				Illes Balears				
	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	
Inflació (IPC)	Abril	-0,2%	0,9%	-	Abril	-0,6%	-1,1%	-	INE
Taxa d'activitat	1r Trim	59,5%	59,3%	-	1r Trim	62,8%	64,0%	-	EPA-INE
Afiliació mitjana a la SS (m.)	Abril	17.008,3	17.463,8	2,7%	Abril	419,8	441,5	5,2%	MEYSS-TGSS
Afiliació mitjana d'estrangers a la SS (m.)	Març	1.563,3	1.643,1	5,1%	Març	59,1	64,3	8,8%	MEYSS-TGSS
Taxa d'atur registrat	Abril ¹	20,3%	18,7%	-	Abril ¹	13,7%	11,7%	-	SPEE-TGSS-Elab.pròpia
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	4t Trim	-8,7%	6,2%	-	15/14	0,2%	1,6%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Abril	1.148,6	1.154,3	0,5%	Abril	7,8	8,0	2,3%	MEYSS-OTIB
Gasoli B (vendes quilolitres)	-	-	-	-	Abril	5.971	6.413	7,4%	CLH
Indústria i energia									
VAB, creixement	4t Trim	2,5%	3,4%	-	4t Trim	-0,4%	2,7%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Abril	2.046,6	2.104,8	2,8%	Abril	26,2	27,0	3,4%	MEYSS-OTIB
Energia elèctrica demandada (GWh)	Març	22.278	22.615	1,5%	Abril	396,2	414,1	4,5%	REE-lbestat
Índex de producció industrial (%)	Març	5,0%	-1,7%	-	Març	-2,5%	-3,2%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	4t Trim	3,1%	4,0%	-	4t Trim	-1,1%	3,9%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Abril	1.022,8	1.044,8	2,2%	Abril	44,3	47,1	6,4%	MEYSS-OTIB
Habitatges visats acumulat	Des 14	27.071	33.410	23,4%	Febrer	260	405	55,8%	CSCAE-COAIB
Licitació oficial acumulada (milions d'euros)	Febrer	929,8	903,1	-2,9%	Febrer	28,0	8,6	-69,3%	M. Foment
Serveis									
VAB, creixement	4t Trim	2,5%	3,4%	-	4t Trim	1,9%	3,6%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Abril	12.790,4	13.159,9	2,9%	Abril	341,6	359,3	5,2%	MEYSS-OTIB
Vendes detall (var. interanual %)	Març	3,9%	4,3%	-	Març	8,2%	8,2%	-	INE
Passatgers arribats via aèria (m.)	Març	7.238,1	8.395,1	16,0%	Març	652,4	807,3	23,7%	AENA
Passatgers arribats via marítima línia regular (m.)	-	-	-	-	Febrer	144,4	152,8	5,9%	Ports de les Balears
Passatgers en creuers turístics (m.)	Febrer	384,7	384,6	-0,0%	Febrer	41,0	33,7	-17,9%	APB-Puertos del Estado
Despesa Turística d'estrangers (milions d'euros)	Març	4.397,2	4.837,8	10,0%	Març	273,4	379,7	38,9%	INE-lbestat
Pernotacions hoteleres (m.)	Març	18.596,6	21.877,8	17,6%	Març	1.095,7	1.477,9	34,9%	INE

¹Amb afiliació mitjana a la SS

m.: milers

l'any anterior. En línia regular, el moviment de passatgers per al conjunt balear és un 3,4% superior, amb més trànsit de passatgers a totes les Illes, excepte a Menorca. Pel que fa a les mercaderies, els dos primers mesos de l'any continua augmentant l'activitat en els ports de les balears (8,1%) gràcies a l'increment d'activitat dels ports de Palma i Eivissa.

A l'abril, la **inflació** a les Illes Balears continua en negatiu i se situa en el -0,9%, dues dècimes per sota del valor del mes de març. Es tracta, tot i així, d'un dels registres més alts de l'Estat (-1,1%) juntament amb els del País Basc, de Catalunya i de les ciutats autònomes. Quant al comportament dels preus en els distints grups de consum, puguen de forma més accentuada en termes interanuals el de comunicacions (3,5%) i el d'aliments i begudes no alcohòliques (2,0%). Per contra, continuen

marcadament a la baixa l'habitatge (-6,4%) el transport (-5,5%). Tant a les Illes com al conjunt de l'Estat, les variacions acumulades dels quatre primers mesos de l'any són negatives, d'un -0,9% en ambdós casos. D'altra banda, la taxa interanual de l'índex de preus de consum a impostos constants (IPC-IC) davalla un 1,1% a Espanya.

Data de tancament: 13 de maig de 2016

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria de Treball, Comerç i Indústria
Direcció General d'Ocupació i Economia

**Unió Europea
Fons Social Europeu**
L'FSE inverteix en el teu futur

